

Jógvan Arge, programleiðari í útvarpinum:

Við hvørt skal eitt kongaróp til

- Tað er torført at greiða frá, nær eitt mál hevur meira týðning enn annað. Tú hevur bert røddina til at taka, og hon skal lýsa leikin í orðum, sigur 48 ára gamli Jógvan Arge, sum nú í ein mansaldur hevur verið á odda í ítróttarfrásøgnum í útvarpinum

Øll kenna vanligu myndina leygardagar og sunnudagar seinnapart, tá friðurin verður avloystur av kendu frásøguvøddini í útvarpinum, í sambandi við ítróttarfrásagnir. Høvdur tú ikki tendrad útvarpið, so hoyrist tað kortini um allar geilar - og tú noyðist at geva tí gætur.

Tað er neyvan ov nógv sagt, at Jógvan Arge, programleiðari í útvarpinum, við sínum ítróttarfrásøgnum, hevur verið við til at geva stovninum ein samleika ella indentitet, sum allir føroyingar fegnast um.

Ítróttin hjáputi

Jógvan Arge sigur sjálvur um henda leiklutin, at hann bert er hjáputi.

Útvarpsmaðurin hevur, umframt at hjálpa pápanum við søguligum bókarøðini um krigsárin, skrivað einar sjeið bókur seinastu 15 árin.

Hetta eru søguligar bókur um feløg og fyrirtøkur í Føroyum, og spenna víða, frá søguni hjá Havnar Bólt-felag, til føroyska arbeiðsmarknaðin í hesari öld. Tann áttanda bókin kemur út í vetur. Hon er um 100 ára søguna hjá Skipara- og Navigatørfelagnum og lýsir samstundis føroysku fiskivinnuna gjøgnum 100 ár.

Í Jógvasa leiklut fall tað eisini at taka yvir hetta starvið eftir pápan Niels Juul Arge, sum var tiltikin góður ítróttarfrásøgumaður, og sum legði lunnar undir hetta slagid av sendingum í barnadøgnum hjá útvarpinum.

Jógvan Arge var bert 10 ára gamal, tá pápi hansara fór at arbeiða í útvarpinum. Hann var við pápanum til arbeiðis, og tá hann útvarpaði kappróður, fótbolds-dystir og tilfikt. Sum fráleidd gekk hann eisini til handa, og tá hann gekk í studentaskúlan, arbeiðdi hann eisini í útvarpinum í summarfríðini. Jógvan Arge er stutt sagt vaksin upp á hesum stovni, og tað var tí bert náttúrligt, at hann fekk sær journalistútbúgving.

Orðleys frásagn

Hann var bert 17 ára gamal, tá hann fyrstu ferð var við til at gera ítróttarsending, tó at hann hesa ferðina ikki segði eitt orð.

Tað var í Vestmanna í 1964, tá kappróður var á skránni.

Kappróðramálið var í einum pakkhúsi á keiini, og Ólavur Lambá læs úrslitini

upp. Av tí at har var so trøngligt, noyddist Jógvan at fara upp á neystaloftið, men tað var torført at hoyra, hvat teir søgdu í málinum.

- Eg loraði tí mikrofonina niður, so lurtararnir kunnu hoyra dómaran lesa úrslitini. Sjáur segði eg ikki eitt orð, sigur Jógvan Arge.

Um heystið hetta árið var fyrsta føroyameistarakapping í kappróði á Tvoroyri. Hetta var samstundis 25 ára jubileumarárið hjá ISF. Teir røðu út eftir fjørðinum og málið var í kappróðraneystinum.

- Hesu ferðina slapp eg ikki undan at útvarpa. Tað var ein ógeligur spenningur í kappróðraneystinum, tá Albert kom inn við einum fjarriti til útvarpið. Tað var frá Gunnar Dahl Olsen í Vestmanna, sum vildi lata 1000 krónur til tíggu-mannafarið, sum vann kappingina.

- Eg visti ikki, hvat eg skuldi gera. Pápi var úti á

fjórðinum, og eg kundi ikki fáa samband við hann. Júst um hetta mundið varð nógv tosað um pening og ítrótt, og tí tordi eg ikki at lesa fjarritið upp í sendingini.

Lærdi seg at kenna spælarnar uttanat

Jógvan Arge minnst ikki, hvussu tað eydnaðist honum at útvarpa fyrstu ferðina. Pápin hansara segði einki um tað, men tað plagdi hann vanliga heldur ikki at gera.

A jóansøku árið eftir í 1965, fekk Jógvan Arge til uppgávu at útvarpa sín fyrsta fótboldsdyst, sum var millum TB - B36 á Tvoroyri.

- Tað var av sonnum ein royndarstund. Tað er ikki sum at siga tað óroyndur at útvarpa hálvan annan tíma út í eitt. Eg var hjartkiptur, hvussu hetta skuldi spæla av. Um umframt tað, so var ódnarverður henda dagin.

- Hvørjar fyrireikingar

gjørði tú tær fyri henda dystin?

- Eg royndi fyrstu árin at gera mær ein góðan inn-gang, leitaði mær upplýsingar um spælarnar o.a. í samband við dystin, og setti meg væl inn í, hvørjar teir vóru.

- Tá høvdu spælarnar ikki tøl á tryggunum, og tí var altíð fyrsta uppgávan at fara í umklæðingarrúmið at tosa við spælarnar, kanna hvussu teir sóu út, eins og hvussu teir vóru íflatir. Um teir vóru stutt- ella síð-hærdir, langir, stuttir, klénir ella tjúkkir o.s.fr., sigur Jógvan Arge.

Midskeiðis í sekstiárunum var tó longri millum kappingarnar enn í dag. Eisini var útvarpsmanningin lítil, bert sjeið fólk, so tað var avmarkað, hvussu nógv ítróttarsendingar stovnurin megnaði at gera.

Í 1966 var Niels Juul Arge burturstaddur, tá fótbolds-finala um Ísafjardarsúluna

Jógvan Arge um arbeiðið sum frásøgumaður: - Tú noyðist at vera varin, tá tú sigur frá, og ikki latra lurtararnar merkja, um tað gongur eitt sindur strítið. Tað fellur ikki í góða jørd, umtí fært illa við spælarnarum

var norðuri í Gøtu. Tvey ítróttartiltøk vóru henda dagin, fótboldur í Gøtu og kappróður í Hvannasundi.

Jógvan Arge útvarpaði dystin í Gøtu og Finnbogi

Isakson fór til Hvannasunds at útvarpa kappróðurin.

Læraravikarur og útvarpsmaður

Jógvan Arge fekk studentsprógv í 1966. Hann arbeiðdi sum læraravikarur í Kommunuskúlanum, umframt at hann starvaðist í útvarpinum.

Í 1967 fór hann niður at læra til journalist. Hann fekk lærupláss á Ritzau tíðindastovni, so sum útbúgvingin tá var. Har var hann í trý ár, og fór síðani á Journalistaskúlan í Árhús í hálvt ár.

1. januar 1970 kom Jógvan Arge heim aftur, og hann hevur arbeitt sum vanligur tíðindamaður øll árin, umframt at hann hevur verið ítróttarfrásøgumaður.

Í 1979 gjørdist hann leiðari á tíðindadeildini og í 1989 tók hann yvir sum programleiðari.

- Hvat er munur at útvarpa ítrótt, mótevís somu sendingum í sjónvarpinum?

- Í útvarpinum skal tú siga fólk, hvat fer fram. Í sjónvarpinum skal tú bert undirbyggja tað, sum hendir á myndini, sigur Jógvan Arge.

Fyrireikingin til dystir

Tað er tó ikki so einfalt at gera ítróttarsendingar í útvarpinum. Hóast tað virkar, sum hevur frásøgumaðurin bert sett mikrofonina til, so er stórt fyrireikingararbeiði

